

Nr. 148/21.05.2019

Către: CONSILIUL CONCURENȚEI
CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE DIN DOMENIUL NAVAL

În atenția: Doamnei Elena KLEININGER - Președinte

Copie către: Domnul Cosmin Belacurencu – Membru
Doamna Elena Carmen Bucur – Membru
Domnul Ovidiu Cristian Acomi – Membru
Domnul Mircea-Nicu Toader - Membru

Ref: Normă cadru privind stabilirea tarifelor pentru serviciile prestate de administrațiile portuare

Stimata Doamnă Președinte,

Stimați Membri ai Consiliului,

ORGANIZAȚIA PATRONALĂ „CONSTANTA PORT BUSINESS ASSOCIATION”, persoană juridică română, cu sediul în Constanța, Bd. Mamaia nr. 182, Parter, 900540, autorizată potrivit Sentinței Civile nr. 88/04.06.1992, tel./fax. 0241/484.836, e-mail: office@portbusiness.ro, reprezentată legal prin dl. Viorel PANAIT, în calitate de Președinte (în cele ce urmează „Constanta Port Business Association”), organizație reprezentativă la nivelul sectorului de activitate „Transporturi pe apă și servicii conexe. Transporturi aeriene și servicii conexe”, membră a Federației Române a Patronatelor din Domeniul Aero – Naval (FRPAN), a Confederației Naționale a Patronatului Roman (C.N.P.R.), fiind astfel reprezentată atât în Consiliul Economic și Social cât și în comisiile de dialog social din cadrul ministerelor și autorităților publice la nivel local, dar și membră a Pro Danube International,

În calitate de reprezentanți legitimi ai membrilor noștri, respectiv cei mai importanți agenți economici din Portul Constanța, Midia și Mangalia,

Vă transmitem prezentul material, respectiv - Principii generale pentru fundamentarea tarifelor (4 pagini) și Centre de profit (2 pagini), în scopul luării în considerare a acestuia, în procesul de elaborare a Instrucțiunilor privind elaborarea Normelor de fundamentare a tarifelor practicate de administrațiile portuare și de căi navigabile.

**Constanta
Port Business
Association**

Constanta Port Business Association

Bd. Mamaia, nr. 182, parter, 900540, Constanta
Tel./Fax: 0241 484 836, E-mail: office@portbusiness.ro
www.portbusiness.ro

Ne cerem scuze în același timp pentru întârzierea intervenită în transmiterea acestuia și vă solicităm pe această cale, stabilirea unei întâlniri cu reprezentanții Constanța Port Business Association în vederea discutării acestei problematice și detalierii celor expuse în prezentul material.

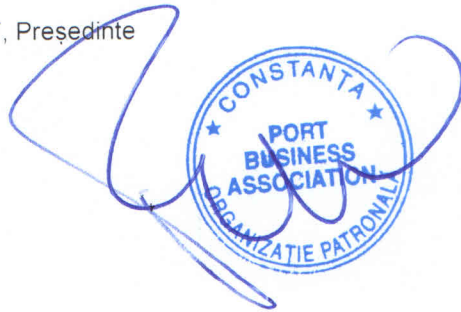
Vă stăm la dispoziție pentru organizarea întâlnirii la sediul Consiliului Concurenței și vă rugăm să ne informați în legătură cu data și ora pe care le stabiliți în acest sens.

Cu deosebită considerație,

Organizația Patronală

CONSTANȚA PORT BUSINESS ASSOCIATION

prin Viorel PANAIT, Președinte

Principii generale pentru fundamentarea tarifelor practicate de administratiile portuare

Conform cadrului legislativ aplicabil [in principal reprezentat de OG nr. 22/1999, asa cum a fost modificata prin Legea nr. 235/2017 si de Regulamentul UE 2017/352 (**Regulamentul 352**)], tarifele pentru utilizarea infrastructurii portuare si de transport naval (**ITN**) trebuie sa indeplineasca cateva criterii esentiale, respectiv:

(a) sa fie transparente si, in special, usor de identificat de catre utilizatorii ITN¹, administratiile fiind obligate sa divulge utilizatorilor informatii adecvate cu privire la natura si structura tarifelor portuare → In normele publicate de APC, sunt prezentate doar in mod abstract o serie de categorii generale, impersonale de cheltuieli care stau la baza tarifelor; altfel spus, sunt listate categoriile de cheltuieli care in general pot sta la baza fundamentarii oricarui tarif practicat de orice societate, fara a se indica ponderea pe care fiecare categorie de cheltuieli o reprezinta din total tarif si, pentru cheltuielile indirecte, cheia de alocare conform careia o cheltuieli a fost repartizata intr-o anumita pondere in tariful respectiv.

Or, conform cadrului legislativ sus mentionat, normele de fundamentare a tarifelor vor trebui sa indice in mod transparent si usor de identificat structura tarifelor portuare, plecand de la categoriile generale de cheltuieli directe si indirecte reflectate in tarif si mergand pana la subcategoriile de costuri cu indicarea, pentru fiecare in parte, a procentului pe care il reprezinta din total tarif (pentru categoriile principale de cheltuieli), respectiv a procentului pe care il reprezinta in cadrul categoriei generale de cheltuieli din care face parte (in ce priveste subcategoriile de cheltuieli).

Spre exemplu, in normele generale de fundamentare a tarifului utilizare domeniu portuar/chirie teren (**Tariful UDP**) practicat de CN APMC SA (**APC**) sunt mentionate 11 categorii generale de cheltuieli care stau la baza Tarifului UDP, fara insa a se indica pentru fiecare in parte ce subcategorii de cheltuieli include si impactul fiecarei categorii de cheltuieli in tarif. Spre exemplu, cu privire la categoria de cheltuieli pentru reparatii bunuri proprii si bunuri publice, aceasta ar trebui detaliata in sensul precizarii lucrarilor de reparatii ce sunt bugetate, respectiv: categorii de lucrari de reparatii, zonele din port/elementele de infrastructura sau suprastructura de transport de naval ce vor fi supuse lucrarilor de reparatii si ce cota-parte din valoarea totala a acestor reparatii este recuperata de APC prin Tariful UDP, impreuna cu indicarea rationamentului profesional care a justificat cheia de alocare a cheltuielii respective.

Un alt exemplu in ce priveste acelasi Tarif UDP: la finalul sectiunii 2.3. din norma de

¹ Regulamentul UE 2017/352 – paragrafele (6), (12), (47) din preambul, art. 13, alin. (2) si art. 15.

fundamentare APC, este precizat ca, la cele 11 categorii de cheltuieli care stau la baza tarifului, se adauga „cota de cheltuieli generale”. Conform principiului enuntat la aceasta litera a), se impune mentionarea cotei procentuale de cheltuieli generale inclusa in Tariful UDP si precizarea rationamentului profesional avut in vedere de APC atunci cand a stabilit cota de cheltuieli generale recuperata prin intermediul tarifului UDP.

Principiul transparentei ar permite utilizatorilor ITN sa identifice si sa conteste, acolo unde este necesar, mijloacele fixe/serviciile care genereaza cheltuiala respectiva; altfel, exista riscul unor cheltuieli impuse pentru mijloace fixe/servicii inexistente sau nefunctionale. Spre exemplu, APC a avut in vedere la fundamentarea Tarifului UDP costuri cu active care nu mai sunt in functiune (e.g. incineratorul, Baraca Port Midia). Un alt exemplu consta in faptul ca APC a perceput de la operatorii portuari tarife pentru canalizare pluviala, desi apa pluviala nu comporta nicio procesare in statia de tratare, deversandu-se direct in mare, deci neexistand din partea APC niciun serviciu care sa fie astfel facturat.

Totodata, exista mijloace fixe/servicii destinate unui numar restrans de utilizatori, identificabili, motiv pentru care cheltuielile cu aceste mijloace fixe/servicii nu ar trebui sa regaseasca in Tariful UDP, tarife suportate de toti utilizatorii - e.g. statia de epurare si tratare ape uzate deserveste cativa utilizatori, de la care se percep tarife specifice: tarife de tratare ape uzate, tarife de canalizare-epurare ape uzate, tarife de bazin si cheiaj. O structura clara, exhaustiva a costurilor ce impreuna constituie Tariful UDP ar preveni aparitia cazurilor in care toti utilizatorii suporta o cheltuiala afrenta unui mijloc fix/serviciu utilizat sau prestat doar anumitor utilizatori, care deci nu poate fi imputat utilizatorilor ce nu beneficiaza de prestatiile respective.

(b) sa fie stabilite de asemenea natura incat sa se evite suprataxarea serviciilor² → evitarea suprataxarii se va putea realiza prin indicarea expresa a procentului pe care fiecare tip de cheltuiala, respectiv subcheltuiala il reprezinta din totalul tarifului, respectiv din totalul categoriei generale de cheltuiala in care este inclusa.

Cu alte cuvinte, acolo unde elementele de cheltuiala sunt recuperate doar partial printr-un tarife, ar trebui specificate in mod expres: cheia de alocare utilizata pentru repartizarea acelei cote-parti din cheltuiala (de exemplu: daca s-a folosit sistem pausal, sistem pro rata, etc.), procentul/fractia de cheltuiala care a fost alocata pentru respectivul tarife si rationamentul profesional care a stat la baza utilizarii cheii de alocare si a alocarii respectivului procent/fractie de cheltuiala in acel tarife.

Bineinteles, adunate, cotele - parti ale unei cheltuieli generale care este recuperata de

² Regulamentul UE 2017/352 - paragraful (40) din preambul.

administratie prin intermediul mai multor tarife trebuie sa insumeze 100%, asigurandu-se evitarea dublarii unor tarife si astfel evitandu-se suprataxarea.

(c) trebuie sa asigure un cadru adecvat pentru atragerea investitiilor³ → scopul transparentizarii tarifelor percepute de administratiile portuare este de a permite operatorilor portuari accesul la elementele de la baza acestora astfel incat acestia sa se poata asigura ca serviciile prestate de administratii nu sunt suprataxate si ca deci tarifele sunt fundamentate. Tarifele transparente si fundamentate sunt de natura a creste credibilitatea portului si deci a atrage investitii noi.

(d) sa aiba la baza cheltuieli ce contribuie la mentinerea si dezvoltarea infrastructurii portuare si la furnizarea de servicii care sunt necesare pentru a efectua sau facilita operatiunile de transport in interiorul zonei portuare si pe caile navigabile⁴ → Aceasta obligatie impusa de Regulamentul 352 are in vedere crearea unui mecanism indirect de urmarire si control al costurilor in favoarea utilizatorilor ITN.

Cu alte cuvinte: utilizatorii ITN nu au dreptul sa intervina sau sa cenzureze in vreun mod procesul managerial/decizional al administratiilor portuare, asa incat sa poata influenta decizia de a include sau nu o anumita cheltuiala intr-un tarif sau altul; in consecinta, utilizatorii ITN nu se pot proteja impotriva scenariului potential al includerii abuzive in tarife a unor cheltuieli nejustificate sau bazate pe un management inefficient. Spre exemplu: in linie cu principiul prevazut la aceasta litera (d), nu poate fi considerata justificata includerea in Tariful UDP a cheltuielii cu amortizarea unui complex hotelier achizitionat de autoritate pentru angajatii proprii. Paliativul sau protectia oferita de legiuitorul european utilizatorilor ITN impotriva scenariului suportarii costului inefficientei manageriale sau deciziilor abuzive sau poate chiar nelegale, este impunerea obligatiei administratiilor portuare de a-si baza tarifele doar pe cheltuieli necesare la mentinerea si dezvoltarea ITN.

Nu in ultimul rand, fundamentarea tarifelor trebuie sa respecte *principiile calculatiei costurilor*, reglementate prin Ordinul Ministrului Finantelor Publice nr. 1826/2003.

In mod esential, APC trebuie sa aiba in vedere *principiul delimitarii cheltuielilor in spatiu*, ceea ce presupune delimitarea cheltuielilor pe centre de profit; astfel, cheltuielile/pierderile aferente unui anumit centru de profit, spre exemplu, Portul Mangalia sau Portul istoric Tomis, nu pot fi recuperate din Tariful UDP aplicabil in Portul Constanta. In prezent, APC nu fundamenteaza tariful pe porturi, iar Tariful UDP reprezinta un tarif mediu pentru toate porturile, in baza caruia APC isi recupereaza costurile si pierderile din celelalte porturi; or aceasta abordare este inechitabila si nelegala din perspectiva OMFP 1826/2003. Prin urmare, se impune stabilirea unui Tarif UDP diferentiat pe

³ Regulamentul UE 2017/352 - paragrafele (6), (55) din preambul.

⁴ Regulamentul UE 2017/352 - paragraful (12) din preambul.

porturi.

In mod similar, nu se justifica includerea in tariful UDP a redeventei pe care APC, in calitate de concesionar, trebuie sa o plateasca Ministerului Transporturilor, in calitate de concedent. Redevnta, ca remunerare a concesiunii terenului domeniu public, este o cheltuiala in sarcina administratorului domeniului portuar (*i.e.* APC) si nu trebuie suportata de operatorii portuari prin plata Tarifului UDP.

In considerarea principiilor enuntate mai sus, schema de fundamentare a unui tarif portuar ar trebui sa contina cel putin urmatoare informatii de baza, pentru fiecare categorie si subcategorie de cheltuiala care fundamenteaza acel tarif:

- Daca respectiva cheltuiala se regaseste si in structura de fundamentare a altor tarife?
- Daca da, ce cota-parte/ce procent din acea cheltuiala este recuperat de administratie prin tariful respectiv?
- Ce cheie de alocare a folosit administratia cand a stabilit cota-parte/procent de cheltuiala?
- Care este rationamentul profesional care a stat la baza stabilirii cheii de alocare, in conformitate cu prevederile OMFP nr. 1802/2014 si OMFP 1826/2003?

In ce priveste categoriile mai generale de cheltuieli incluse in normele de fundamentare, se impune defalcarea acestora pe subcategorii de cheltuieli (respectiv cheltuieli concrete incluse in acea categorie mai generala), asa incat sa fie indeplinita conditia prevazuta in Regulamentul 352 in sensul in care elementele de cheltuiala de la baza tarifelor trebuie sa fie usor de identificat. Mai departe, in cadrul fiecarei subcategorii de cheltuiala se impune precizarea tuturor informatiilor listate mai sus.

Finalmente, toate elementele de cheltuiala care fundamenteaza tarifele trebuiesc stabilite in baza contabilitatii de gestiune⁵, in sensul in care nu pot fi recuperate printr-un tarif decat acele elemente de cheltuiala care au legatura cu sau au ca finalitate efectuarea/imbunatatirea/facilitarea aceluasi serviciu pentru care administratia percepe acel tarif.

⁵ Art. 37 alin. (1) din OG nr. 22/1999, asa cum a fost modificata de Legea nr. 235/2017.

CENTRE DE PROFIT

CENTRE DE PROFIT				
Port Constanta	Port Mangalia	Port Midia	Port Agigea	...
				...

CENTRU DE PROFIT - PORTUL CONSTANTA

Categorii generale de cheltuieli	Procent din tarif (%)	Procent cheltuiala recuperat prin Tariful UDP (%)	Subcategoriile de chelt. (cu titlu de exemplu)	Cheia alocare pro rata, pausal?	de (e.g. rata, ...)	Rationamentul profesional care a stat la baza alocarii	Alte tarife prin se recupereaza aceasta cheltuiala si in ce procent
Amortizarea bunurilor proprii			Bunuri mobile (care?) Bunuri imobile (care?) Echipamente si instalatii (care?)				
Reparatii bunuri proprii si publice			Bunuri proprii (care?); ce fel de reparatii? Bunuri publice (care?) ce fel de reparatii?				
Apa si canalizare							
Energie electrica							
Salubritate							
Intretinere spatii verzi							
Deszapezire							
Securizare portuara							

Deseuri								
Alte chelt. (impozite, taxe locale etc.)				(care?)				
.....								
.....								
.....								
Chelt. generale				(care?)				
Cota de profit								